

Με μια σειρά εκδηλώσεων που διήρκησαν από την Κυριακή 19 Μαΐου μέχρι και την Κυριακή 26 Μαΐου, τα τρία ποντιακά σωματεία της Νέας Νοτίου Ουαλίας – η Παναγία Σουμελά Σύδνεϋ, ο Διογένης Wollongong και ο Ποντοξενιτέας Σύδνεϋ – απέτισαν φόρο τιμής στα θύματα και στους επιζώντες της Γενοκτονίας των Ελλήνων, και κυρίως αυτών του Πόντου. Ένας αιώνας πέρασε από τότε που ο Μουσταφά Κεμάλ ξεκίνησε τη γενοκτονία εναντίον των γηγενών πληθυσμών της Ανατολίας, αλλά η ομογένεια θυμάται και απαιτεί δικαιοσύνη και αναγνώριση.

Η προηγούμενη εβδομάδα ήταν δύσκολη για τον Αυστραλιώτη Ελληνισμό αφού συμπληρώθηκε ένας αιώνας από τα εγκλήματα του Κεμάλ εναντίον των Ελλήνων, Αρμενίων κι Ασσυρίων της Ανατολίας, και τα ποντιακά σωματεία βρέθηκαν στην πρώτη γραμμή του αγώνα για δικαίωση των θυμάτων.

Οι εκδηλώσεις Μνήμης ξεκίνησαν με Θεία Λειτουργία στους Ιερούς Ναούς της Μεταμορφώσεως (Earlwood), του Αγίου Στεφάνου (Hurlstone Park) και του Τιμίου Σταυρού (Wollongong).

Μέλη της Παναγίας Σουμελά, του Διογένη και του Ποντοξενιτέα συγκεντρώθηκαν για να θρηνήσουν τους αδικωχαμένους προγόνους τους, να θρηνήσουν αυτούς οι οποίοι επέζησαν αλλά έφυγαν από τη ζωή από τις κακουχίες και την φρίκη που έζησαν, καθώς και αυτούς οι οποίοι δεν γεννήθηκαν ποτέ. Έγινα επίσης επιμνημόσυνες συνάξεις στις λέσχες των συλλόγων για τα μέλη τους και τους προσκεκλημένους. Την Κυριακή το απόγευμα, το Θέατρο Τέχνης Αυστραλίας (στο Μαντουρίδαιο στο Marrickville) έδωσε ειδική παράσταση του έργου του Ευριπίδη Τρωάδες, αφιερωμένη στον λαό του Πόντου. Η αρχαία τραγωδία έχει βαρύνουσα σημασία, με αναφορές στην καταστροφή την οποία υπέστησαν οι γηγενείς Έλληνες, Αρμένιοι και Ασσύριοι.

Οι νέοι δείχνουν τον δρόμο

Η κύρια εκδήλωση για την Ημέρα Μνήμης έγινε την Τετάρτη 22 Μαΐου με έμφαση στην μελλοντική δράση των Ποντίων. Πραγματοποιήθηκε, μάλιστα, η πρώτη αυστραλιανή προβολή της ταινίας μικρού μήκους «Γενοκτονία: Μία Αληθινή Ιστορία», μαζί με ομιλίες και μουσική παράσταση από ποντίους της τρίτης γενιάς. Παρουσία του κ. Γενικού Προξένου Χρήστου Καρρά, της κ. Eleni Pettinos MP (Βουλευτής της Miranda) και του κ. Mark Coure MP (αντιπρόεδρος της πολιτειακής Βουλής και βουλευτής του Oatley) και μηνύματα υποστήριξης από την πολιτειακή πρωθυπουργό την κ. Gladys Berejiklian MP και τον κ. Vic Alhadeff (Εβραϊκό Συμβούλιο Αντιπροσώπων Νέας Νοτίου Ουαλίας), η εκδήλωση μνήμης ελάφρυνε το βάρος αλλά όχι και την ευθύνη προς την μνήμη των θυμάτων.

Οι αυστραλογεννημένοι Ματθαίος Τσαλίδης και Κάιλ (Kyle) Κλαζίδης ερμήνευσαν το τραγούδι 'Την πατρίδαμ' έχασαν'. Ο Kyle τραγούδησε στην ποντιακή διάλεκτο ενώ ο Ματθαίος τον συνόδευε με βιολί, αποδί-

δοντας μία εκδοχή ενός παραδοσιακού μοιρολογιού. Η κύρια ομιλήτρια, η φοιτήτρια Χρυσάνθη Διασινού μίλησε με θέμα «Υστερα από την Γενοκτονία: που πάμε τώρα;». Μία ομιλία βασισμένη στην βραβευμένη μελέτη της για το διαγενεακό τραύμα της γενοκτονίας. Η μελέτη της Χρυσάνθης συνέβαλε στο να αριστεύσει στις πολιτειακές εισαγωγικές εξετάσεις του 2018 στο μάθημα της κοινωνιολογίας (HSC Society and Culture).

Δεύτερος ομιλητής της βραδιάς ήταν ο ο Δρ Παναγιώτης Διαμάντης, αντιπρόεδρος του Αυστραλιανού Ινστιτούτου Μελετών Γενοκτονιών. Στην ομιλία του με τίτλο «19 Μαΐου 1919. Όταν ο Μουσταφά Κεμάλ ξεκίνησε την δεύτερη φάση της Γενοκτονίας», ο Δρ Διαμάντης επικεντρώθηκε στις ευθύνες του Κεμάλ για την δεύτερη, δριμύτερη, φάση των Γενοκτονιών των Ελλήνων, των Αρμενίων και των Ασσυρίων.

Σε μία πολύ ενδιαφέρουσα παρουσίαση στην οποία έπλεξε το παρελθόν με την ιστορία και το παρόν, ο Δρ Διαμάντης έδειξε – με δημοσιεύματα των Ναζί – πως ο Μουσταφά Κεμάλ πως ήταν το πρότυπο του Αδόλφου Χίτλερ και των ναζί κατά τις δεκαετίες του 1920 και 1930.

«Η ταινία «Γενοκτονία: Μία Αληθινή Ιστορία» που συνέδεσε το Σύδνεϋ με τον Πόντο, την Κοζάνη και την Φιλαδέλφεια των ΗΠΑ, καθώς και η συζήτηση που ακολούθησε μέσω skyre με τον σκηνοθέτη Τρύφωνα Ζήση, αποτέλεσαν σίγουρα το αποκορύφωμα της εκδήλωσης», δήλωσε η εκπρόσωπος της Συντονιστικής Επιτροπής και πρόεδρος του Ποντοξενιτέα κ. Μαρία Άνθου και πρόσθεσε «μέσα από τις λέξεις, τις εικόνες και τον ήχο, μεταφερθήκαμε στις σκοτεινές ημέρες της Γενοκτονίας, αναζωογονώντας το πάθος μας για την αναζήτηση της δικαιοσύνης και της αναγνώρισης».

Η πολύγλωσση, πολυπολιτιστική βραδιά συμπεριλάμβανε και «Καλοσώρισμα» από τον Αυστραλό ιθαγενή κ. Adrian Atkins, και σύντομο χαιρετισμό από τον πρόεδρο της Ομοσπονδίας Ποντιακών Σωματείων Αυστραλίας κ. Παναγιώτη Παπουλίδη.

Θεία Λειτουργία

Την Κυριακή 26 Μαΐου, τελέστηκε Θεία Λειτουργία μαζί με ειδικό μνημόσυνο στον καθεδρικό ναό του Ευαγγελισμού της Θεοτόκου Redfern. Χοροστάτησε ο Αρχιμανδρίτης π. Κύρλλου Ζήση, μαζί με τον π. Νικόλαο Τσουλουκίδη. Το μνημόσυνο και τα όμορφα λόγια των σεβαστών πατέρων, έφεραν στο προσκήνιο το πραγματικό μήνυμα της Ημέρας Μνήμης των Γενοκτονιών των Ελλήνων, των Αρμενίων και των Ασσυρίων: Να γίνει η γενοκτονία ιστορία, να γίνει η γενοκτονία θέμα του παρελθόντος, όχι του παρόντος.

Κληρικός για πάνω από 50 χρόνια, ο π. Νικόλαος υπηρέτησε την ενορία του Αγίου Ιωάννου στο Parramatta επί δεκαετίες. Υπερήφανος για την ποντιακή του καταγωγή, συνεχίζει την δραστήρια παρουσία του σε ποντιακές και άλλες εκδηλώσεις του Ελληνισμού στο Σύδνεϋ.

Κατάθεση στεφάνων στο Μνημείο των Άνζακ στο Hyde Park

«Η Τελετή των Αστεριών, όπου τιμήθηκαν οι Άνζακ οι οποίοι έπεσαν ηρωικά στην Ελληνική Εκστρατεία το 1941 ήταν το αποκορύφωμα της σημερινής εκδήλωσης», δήλωσε η αντιπρόσωπος της Συντονιστικής Επιτροπής και πρόεδρος του Ποντοξενιτέα, κ. Μαρία Άνθου.

Οι εκδηλώσεις για την Ημέρα Μνήμης της Γενοκτονίας των Ελλήνων έκλεισαν με κατάθεση στεφάνων και 'Τελετή των Αστεριών' στο Μνημείο των Άνζακ στο Hyde Park όπου την ομογένεια εκπροσώπησαν ο γερουσιαστής κ. Αθανάσιος Συνοδινός, ο αντιπρόεδρος της πολιτειακής Βουλής και βουλευτής του Oatley Mark Κούρι που εκπροσώπησε την πολιτειακή πρωθυπουργό κ. Gladys Berejiklian, ο Γενικός Πρόξενος της Ελλάδας Χρήστος Καρράς και ο Υποπρόξενος της Ρωσικής Ομοσπονδίας στο Σύδνεϋ κ. Νικολάϊ Βινογκράντοβ.

Η επιλογή του χώρου έγινε με το εξής σκεπτικό: Α) Να τιμηθούν όλοι οι Άνζακ και οι Έλληνες που έπεσαν ηρωικά υπέρ πίστεως και πατρίδος, ειδικά οι Άνζακ οι οποίοι έπεσαν στα χέρια της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας και βρέθηκαν στον Πόντο και σε άλλα μέρη της Ανατολίας σαν αιχμάλωτοι πολέμου. Άνζακ όπως ο James Passmore του 14ου Τάγματος Πεζικού, ο οποίος αιχμαλωτίστηκε στην Καλλίπολη και κρατήθηκε σε στρατόπεδο στην Σεβάστεια του Πόντου κάνοντας καταναγκαστική εργασία.

Β) Να τιμηθούν τα θύματα των Γενοκτονιών των Ελλήνων, των Αρμενίων και των Ασσυρίων, ειδικά των Ελλήνων του Πόντου, αθάσι άνθρωποι, μερικούς από τους οποίους οι Άνζακ γνώρισαν από κοντά και αγάπησαν. Να σημειωθεί ότι όταν οι Άνζακ επέστρεψαν στην πατρίδα τους έστειλαν βοήθεια στους επιζώντες της Γενοκτονίας. Το μνημείο εγκαινιάστηκε το 1934, αφού χρηματοδοτήθηκε με δωρεές δεκάδων χιλιάδων πολιτών σε μία εποχή όπου η Αυστραλία προσπαθούσε να αντιμετωπίσει σοβαρότατα οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα. Στην καρδιά του Μνημείου βρίσκεται το άγαλμα με την ονομασία «Θυσία», εμπνευσμένο από τους αρχαίους Σπαρτιάτες. Όταν ο νεαρός γιός, αδελφός ή σύζυγος ξεκινούσε για την μάχη, η γυναίκα του σπιτιού του έδινε την ασπίδα του με τα λόγια Η ΤΑΝ Η ΕΠΙΤΑΣ – να επιστρέψεις με την ασπίδα σου ή επάνω της. Όλοι όσοι ήταν παρόντες συμφώνησαν ότι ήταν ο πιο κατάλληλος χώρος για να κλείσουν οι εκδηλώσεις για την Ημέρα Μνήμης του 2019, εκατό χρόνια από την έναρξη της δεύτερης φάσης της Γενοκτονίας. Για βίντεο και φωτογραφίες όλων των εκδηλώσεων, επισκεφτείτε τις ακόλουθες σελίδες του Facebook: Hellenic Pontian Genocide Commemorative Committee, Pontoxeniteas Sydney, Federation of Pontian Associations of Australia, Panagia Soumela Sydney, Greek Pontian Society of Wollongong και την σελίδα του Κόσμου στο Facebook.